

บทที่ 5 : วรรณภาษา

อาจารย์เรวดี ไวยวาสนา

★ ความหมายของภาษา ★

หมายถึง ระบบของสัญลักษณ์ซึ่งมีกฎเกณฑ์ในการใช้ เพื่อให้คนในสังคมเดียวกัน สามารถใช้สัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นหรือกำหนดขึ้นเหล่านั้น เชื่อมโยงกับสิ่งที่อ้างอิงถึง เพื่อเป็นสื่อกลางในการสร้างความหมายและความเข้าใจระหว่างกัน

★ ความสำคัญของภาษา ★

☞ การใช้ภาษาเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์
คือ

1. เพื่อการรับรู้ตนเองและความเป็นจริงของโลก

2. เพื่อเป็นเครื่องมือพาสารและเป็นที่น่าสนใจของ

คู่สื่อสาร

3. ใช้ภาษาเพื่อการเรียกขาน ตั้งชื่อ การอธิบาย
ความหมายและกำหนดขอบเขตสิ่งที่ต้องการสื่อสาร

4. ใช้ภาษาในการแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อรับรู้ และแลกเปลี่ยนความรู้ ความต้องการ อารมณ์

5. ใช้ภาษาในการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์

6. ใช้ภาษาในการประเมินสิ่งต่าง ๆ

7. ใช้ภาษาในการกล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่นอกเหนือ ประสบการณ์ของตน

8. ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวใจผู้รับสาร

9. เพื่อสร้างความเพลิดเพลินบันเทิงใจ

★ ลักษณะสำคัญของถ้อยคำหรือวจนภาษา ★

1. ถ้อยคำถูกบัญญัติขึ้นโดยไวยากรณ์
2. ถ้อยคำมีความกำกวมในตัวเอง
3. ถ้อยคำมีลักษณะเป็นนามธรรม
4. ถ้อยคำมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม
5. ความหมายของถ้อยคำขึ้นอยู่กับบริบทที่แวดล้อม
ถ้อยคำนั้น

★ ความสำคัญของวงนภาษา ★

1. เพื่อการเรียนรู้
2. เพื่อประเมินปรากฏการณ์รอบตัว
3. เพื่อจัดระบบของประสบการณ์
4. เพื่อสร้างความคิดและจินตนาการ
5. เพื่อสะท้อนภาพความเป็นตัวตนให้คนอื่นรับรู้
6. เพื่อเรียนรู้และกำหนดลักษณะ/รูปแบบความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

★ วจนภาษาและอวจนภาษา ★

1. ความคล้ายคลึงของวจนภาษาและอวจนภาษา

1.1 วจนภาษาและอวจนภาษาเป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีลักษณะสำคัญร่วมกัน

- ☞ ความกำกวม (Ambiguous)
- ☞ ความเป็นนามธรรม (Abstract)
- ☞ บัญญัติขึ้นโดยไร้กฎเกณฑ์ (Arbitrary)

1.2 วังนภาษาและอวังนภาษาเป็นสัณณลัษณที่บุคคล
ในสังคมยอมรับว่าสามารถสื่อความหมายและความ
เข้าใจระหว่างกันได้

1.3 วังนภาษาและอวังนภาษาเป็นสัณณลัษณซึ่ง
เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม

1.4 วังนภาษาและอวังนภาษาอาจเกิดขึ้นด้วยความ
ตั้งใจ/ไม่ตั้งใจ

2. ความแตกต่างระหว่างวัจนภาษาและอวัจนภาษา

2.1 อวัจนภาษามีน้ำหนักความน่าเชื่อถือและเป็นจริงมากกว่า

2.2 ช่องทางการสื่อความหมายของอวัจนภาษาหลากหลายกว่า

2.3 การสื่อสารโดยใช้วัจนภาษาจะสิ้นสุดเมื่อผู้พูดพูดจบ / อ่านจบ

3. การใช้วงนภาษาและอวงนภาษา

3.1 ใช้วงนภาษาเพื่อซ้ำความหมายของวงนภาษาให้หนักแน่นชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2 ใช้วงนภาษาแทนวงนภาษา

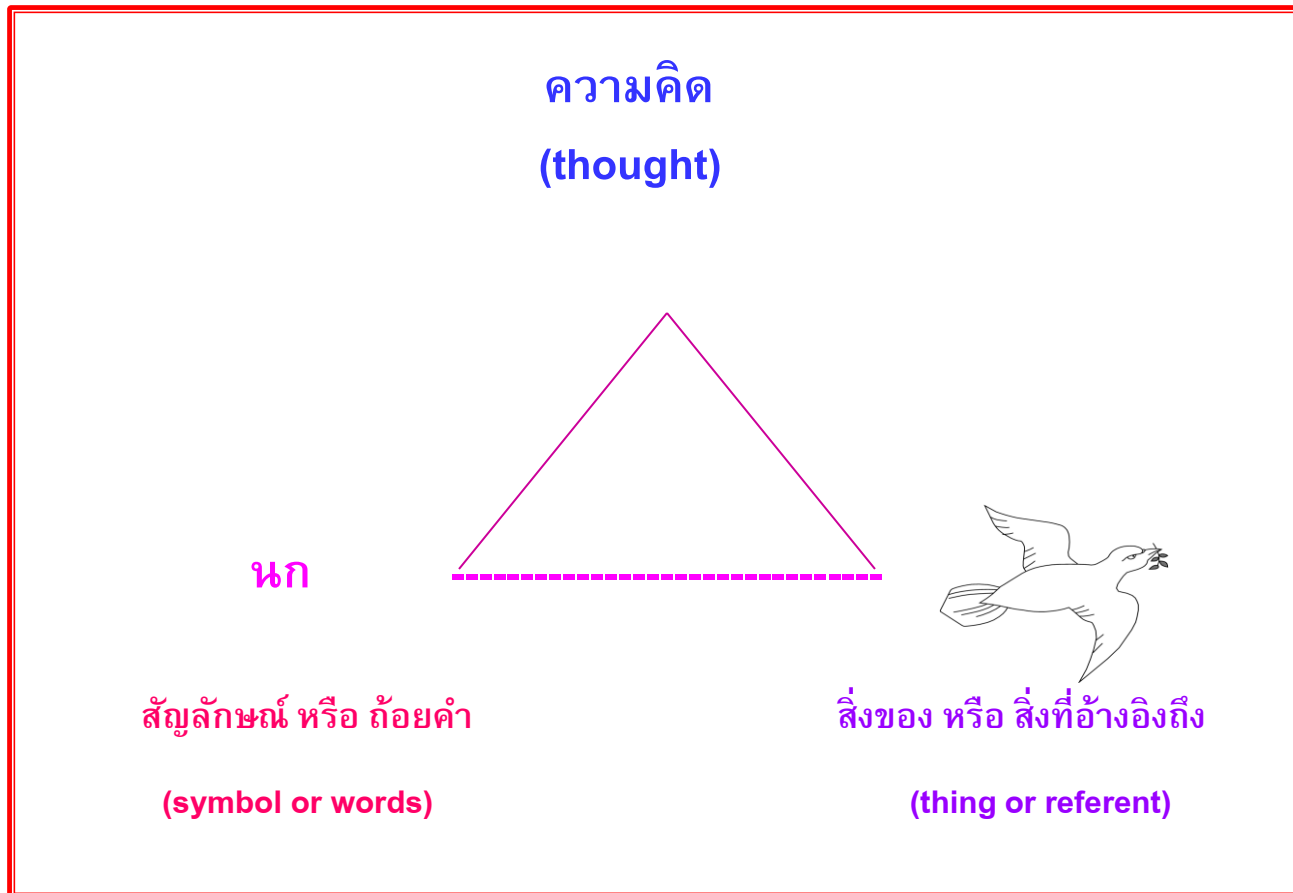
3.3 ใช้วงนภาษาเพื่อขยายความเพิ่มเติม

3.4 ใช้วงนภาษาเพื่อเน้นย้ำความหมายของวงนภาษา

★ วาทวิทยาและความหมาย ★

1. แนวคิดทฤษฎีการอ้างอิง (Referential Theory)
มนุษย์เรียนรู้ความหมายของถ้อยคำโดยโยงเข้ากับ
วัตถุและประสบการณ์
2. โอคเดนและริชาร์ด ความหมายของภาษาเกิดจาก
ความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำ ความคิดและวัตถุ

★ ว้จภาษาและคความหมาย ★

😊 สรุปลักษณะของความหมาย 😊 คือ

1. ความหมายอยู่ที่ตัวบุคคลไม่ใช่ในถ้อยคำ
2. ความหมายของมนุษย์มากมายเกินกว่าจะแทน/สื่อได้ครบถ้วนด้วยถ้อยคำ/ท่าทาง/สัญลักษณ์ต่าง ๆ
3. ความหมายมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันไปตามบุคคลและสถานการณ์
4. ความหมายเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางการสื่อสารที่แตกต่างกัน

5. ความหมายมีหลายประเภท

5.1 ความหมายโดยตรง/โดยอรรถ (**Denotative Meaning**)

5.2 ความหมายโดยนัยหรือความหมายเฉพาะตัว (**Connotative Meaning**)

5.2.1 ความหมายประกอบอารมณ์ (**Emotional Meaning**)

5.2.2 ความหมายหลายนัย (**Meaningful Meaning**)

5.2.3 ความหมายเกี่ยวเนื่องกับสถานการณ์ (**Situational Meaning**)

5.3 ความหมายตามโครงสร้างทางภาษา (Structural Meaning)

5.4 ความหมายตามอรรถาธิบาย (Contextual Meaning)

5.5 ความหมายที่เป็นรูปธรรม (Concreteness Meaning)

5.6 ความหมายที่เป็นนามธรรม (Abstraction Meaning)

ศิลปะ

ภาพเขียน

ภาพเขียนสีน้ำมัน

ภาพเขียนสีน้ำมันแบบ Impressionist

ภาพเขียนชื่อ La Promenard ของจิตรกรชื่อ Renoir

★ สิ่งจำกัดขอบเขตของความหมาย ★

1. ถูกจำกัดโดยคำประเภทที่ขึ้นกับวิจารณ์ญาณของบุคคล
2. ถูกจำกัดโดยการที่มนุษย์ไม่สามารถเข้าใจความหมายทั้งหมดของถ้อยคำได้
3. ถูกจำกัดโดยสรุปเอาเองว่าสิ่งที่ตนเข้าใจเป็นสิ่งที่คนอื่นเข้าใจ
4. ถูกจำกัดด้วยคำพูดที่ว่าเห็นครั้งเดียวก็รู้ทะลุปรุโปร่ง
5. ถูกจำกัดโดยช่องว่างของความหมายระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

★ อุปสรรคที่เกิดจากการใช้วงนภาษา ★

1. ความหมายของภาษาเปลี่ยนไปตามกาลเวลา
2. ความหมายของภาษาแตกต่างกันไปตามชนกลุ่มย่อย
3. การใช้ภาษาเป็นพฤติกรรมที่สร้างสรรค์และซับซ้อนแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล
 - 3.1 การใช้วงนภาษาเพื่อสื่อความหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ในเชิงการประเมินแบบสุดโต่ง(**Polarization**)

3.2 การใช้วจนภาษาซึ่งทำให้คู่สื่อสารพลาด
ความหมายที่ฝ่ายหนึ่งพยายามสื่อให้อีกฝ่ายรับรู้
(Bypassing)

3.2.1 ใช้ถ้อยคำเดียวกันแต่แปลต่างกัน

3.2.2 ใช้ถ้อยคำต่างกันแต่ต้องการสื่อความหมาย
อย่างเดียวกัน

3.2.3 ให้ความสำคัญแก่วจนภาษามากกว่าสิ่งที่
วจนภาษานั้นอ้างอิงถึง (Intensional Orientation)

3.2.4 การใช้วจนภาษาซึ่งก่อให้เกิดความสับสน
ระหว่างความจริงและความคิดเห็น (**Fact-Inference
Confusion**)

3.2.5 การใช้วจนภาษาเพื่อแสดงว่าตนเองรู้หมด
(**Allness**)

3.2.6 การใช้วจนภาษาในการอธิบายสิ่งรอบตัว+
ยึดมั่นโดยไม่คำนึงถึงความเปลี่ยนแปลง

★ การพัฒนาทักษะในการใช้วงนภาษา ★

1. ควรศึกษาลักษณะสำคัญของวงนภาษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

2. สิ่งที่วงนภาษาอ้างอิงถึงอาจแตกต่างจากความเป็นจริงของสิ่งที่อ้างอิง

3. การเสริมสร้างศักยภาพการสื่อสารโดยใช้วงนภาษา

3.1 ควรประเมินทักษะในการใช้วงนภาษาด้านการพูด การฟัง การเขียนและการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

3.2 วัตถุประสงค์ของการสื่อสารคือ การสร้างการรับรู้
ร่วมกันระหว่างคู่สื่อสาร ควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

3.2.1 ให้ถ้อยคำที่สอดคล้องและเหมาะสมกับ
วัตถุประสงค์และบริบทของการสื่อสาร

3.2.2 เลือกใช้ถ้อยคำโดยคำนึงถึงภูมิหลัง
ประสบการณ์ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อ และบรรทัดฐานทางสังคม

3.2.3 ใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน

3.2.4 หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความรู้สึก

ไม่ดี

3.2.5 ใช้ถ้อยคำที่มีความเป็นรูปธรรม

3.2.6 ใช้การเปรียบเทียบให้เห็นความคล้ายคลึง

3.3 ควรเคารพความคิด ความเป็นตัวตนของคู่สื่อสาร

4. ในการแปลความหมายของภาษาควรคำนึงถึงบริบท
แวดล้อมการสื่อสาร ความแตกต่างด้านภูมิหลัง ด้าน
ประเพณีวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา

The end